

Sølv-siamesere..... ja eller nej?

Tidligere forstod jeg ikke, hvorfor det skulle være så problematisk med sølv og siamesere. Sølv er et dominant gen. Det vil sige, at for at en killing skal blive sølv, så må én af forældrene være sølv. Hvis man ikke ønsker katte med sølv, så sorterer man bare sølvkattene ud af sit avlsprogram og voila....hvor svært kan det være?

Men uanset, hvor enkel genetikken og reglerne for sølv synes at være, så er det bare ikke så enkelt i virkeligheden. Efter snart 30 år med sølvkatte må jeg indrømme, at jeg stadig finder det meget svært at afgøre, om f.eks. en fawn-masket siameserkilling er sølv eller ikke sølv. En brun-masket killing får ret hurtigt farve, og der er (som regel) mindre tvivl om, hvorvidt katten er sølv eller ej. Chokolade tager lidt længere tid og cinnamon endnu længere, og er killingen så ydermere fortyndet (blå, lilla eller fawn), så er der altså meget lidt at gå efter, hvis man da skal nå at søge stamtavler, inden killingen bliver alt for gammel.

For at gøre det hele endnu mere indviklet, så har vi i FIFe, teoretisk i

hvert fald, åbnet for muligheden af endnu et gen: dilute modifier, som går ind og modererer på fortyndergenet, hvilket giver endnu flere nuancer at skulle beslutte sig til. I andre organisationer, især i England, er opdrættere meget begejstrede for disse caramel og abricot katte,

så vi får dem uundgåeligt i vores linjer, hvis vi tager nyt blod ind. Vi havde i vores sidste kuld orientaler tre lilla blotchedtabby killinger, der overhovedet ikke var samme farve, og vi havde meget svært ved at beslutte os til, hvad der skulle stå i stamtavlerne. Den første dreng er, med en TICA genetikdommers ord, "dårlig blå" det vil sige en mørk kold lilla. Pigen er en varm flot lilla og den anden dreng er lys, nærmest beige/rosa/lilla i farven. Er den første dreng lillabaseret caramel? Hvad er forklaringen på den anden dreng?

Nyx Lamb SIA x*cs 21 sammen med en Foreign White

På siameserkilling er beslutningsgrundlaget endnu mindre, fordi de ikke har farve på kroppen, og endnu ikke har meget farve i ansigt, på poter og på hale, så prøv at forestille dig vores tre killinger, i siameserudgaven?

Sølv på en non-agouti kat (ensfarvet) gør, at hårstrået bliver helt hvidt i bunden, noget, der burde være ret enkelt at se, men på en fawnmasket killing, der er længe om at farve ud, giver det ikke ret lang tid til at beslutte sig. På en agouti kat

(ticked-, makrel-, blotchedtabby) bliver hårene lyse i bunden, og mellemrummene i mønstret bliver lysere, hvilket resulterer i en meget større kontrast i mønstret. Flottre mønstre. Det er i hvert fald vores arbejdssteori pt.

I virkeligheden er det ikke helt så enkelt. Vi ser ofte katte, der er tydeligt sølv hen over ryggen og halen, men helt gennemfarvede i bunden af hovedet. Dårligt sølv, kan man argumentere. Ja, men hvad hvis det sidder på en masket killing, der ikke har noget farve på ryggen? Hvordan ser man det så? Kommer der ikke bare til at stå non-sølv i stamtavlen?

Jeg har desuden opdrættet mindst to agouti orientaler, den ene en fawn spottedtabby og den anden den føromtalte lilla blotchedtabby dreng. Begge katte er kridhvite i bunden af hårene. Et meget bredt hvidt bånd endda, og begge katte har absolut ikke nogen god kontrast i mønstret. Faktisk er det lige før, de ser non-agouti ud, hvis man ser på siden af kroppen. Dårligt sølv, dårligt mønster? Ja, men hvad hvis dette fænomen forekommer på en siameser?

En sidste sølvbesværlighed er et fænomen, rigtig mange sølvopdrættere kender. Killingen er tydelig sølv, når den bliver født (hvilket en siam opdrætter jo ikke kan se) og så forsvinder det synlige sølv, så kommer det igen, så forsvinder det, så.... hvis man lægger mærke til farvebedømmelser på udstillingerne, så er det ganske ofte 3-4 måneder gamle killinger, som er hverken det ene eller det andet. Dommerne siger så ofte: "Non-sølv", og Jan og jeg siger: "Vent!". Venter man til katten er 10 måneder, er de fleste ikke længere i tvivl, men det koster jo dyrt i stamtavleadministration

Ulempen ved at farvebedømme en sølv siameser som non-sølv, siger jo sig selv. Pludselig står man med killinger, hvor man skal til at rode tilbage i stamtavlen for at opklare, hvor sølvet stammer fra, og hvad så hvis nogle af kattene er afgået ved døden?

Meen, nu er det jo ikke et nyt farvefænomen, vi skal til at tage stilling til, for sølvsiameserne er her jo allerede. Som mange sølvorientaler op-

Blomstermarkens kuld, forrest SYS x*os 03

drættere har erfaret, så dukker de jo op i vores kuld helt af sig selv (hvis begge orientalerforældre er maskebærere).

Personligt vil jeg gerne kunne udstille og bruge en killing, hvis den bedste i kullet skulle vise sig at blive sølvmasket. Jeg arbejder på at lave sølv blotchedtabby orientaler, men vi har altså ikke ret mange katte at vælge imellem, så hvis afkommet af to blotchedtabby orientaler bliver sølvsiameser, så kan den være meget interessant for mig (jeg ved jo at den er genetisk blotchedtabby, selv om det ikke kan ses).

Jeg tester mine orientaler for maskegenet inden jeg parrer dem, så jeg så vidt muligt kan undgå at lave maskede killinger, men helt ærligt så har jeg ikke mange katte at vælge imellem i mit avlsprogram. For at gøre det bare en anelse sværere for mig selv, vil jeg nemlig også helst have at mine sølvblotched orientaler er langhårede. Det gør udvalget af direkte egnede avlskatte meget meget begrænset, og gør mig meget nærværende for en anden god grund til at anerkende sølvsiamesere i FIFe: helbredet!!!

Vi har flere helbredsproblemer i siam/orientaler gruppen, og det er derfor meget meget vigtigt, at vores genpulje er så bred som muligt, og det betyder for mig, at mit bedste bud på en avlshan i Europa p.t. er en balineser. Det betyder, at jeg jo kan lave sølvmaskede siamesere/balinesere og maskebærere, og hvad skal jeg så stille op med dem?

Jeg mener ikke, at vi har råd til at sortere alle disse katte fra. Vi har brug for så bredt avlsmateriale som muligt. Når vi selekterer for hårdt på vores katte, selekterer vi også hårdt på f.eks. kattens immunforsvar, og et alt for smalt immunforsvar gør vores race endnu mere sårbar.

Sølvsiamesere er jo tilladt og elsket i andre organisationer, så herfra vil der også til stadighed komme sølvsiamesere og orientaler med sølvsiamesere i stamtavlerne, måske gemt i en maskebærende sølvorientaler, måske bare gemt i en fejlbedømt siameser, så det er egentlig for sent at tale om at undgå dem, snarere et spørgsmål om, hvordan vi vil håndtere dem.

Hvis vi får kattene med på udstillingerne i FIFe, er sandsynligheden for at de bliver korrekt farvebedømt forhåbentlig også lidt større. Jo flere øjne, der ser dem, jo flere er med i vurderingen. Jo mere pålidelige vores stamtavler bliver, jo større valgfrihed har vi jo og det ville være meget enklere med 6 søsterracer, der kunne parres frit.

Charly Riis
www.lancarrows.dk